

Rafael

SLOVENSKO DUŠNO PASTIRSTVO V AVSTRALIJI

SLOVENSKI MISIJON V SYDNEYU:

p. Darko Žnidaršič, OFM,
p. Valerijan Jenko, OFM, OAM
313 Merrylands Road, Merrylands NSW 2160
☎ (02) 9637 7147 Fax (02) 9682 7692
Email: darko@pacific.net.au
Email: valerian@pacific.net.au
http://www.glasslovenije.com.au/versko-sydney.htm

SLOVENSKI MISIJON V MELBOURNŪ:

p. mag. Ciril A. Božič, OFM, OAM
p. David Šrumpf OFM
19 A'Beckett st., Kew VIC, 3101.
☎ (03)9853 7787 Faximile (03)9853 6176;
Email: cirilb@bigpond.com; p.david@iol.net
Poštne pošiljke na PO Box 197, Kew VIC 3101.
Isti naslov za uredništvo »MISLI«
E-mail: misli@bigpond.com
http://www.glasslovenije.com.au/versko-melbourne.htm.

SLOVENSKI MISIJON V ADELAIDI:

Oskrbovan iz Melbournea.
Holy Family Slovenian Mission, 51 Young Ave.,
West Hindmarsh, SA 5007
☎ (08) 8121 3869, (08) 8346 9674
Za telefonski pogovor prosimo, pokličite v
Melbourne - Kew na zgornje številke.
Poštne pošiljke na: PO Box 156, Welland, SA 5007
Email: slomission.adelaide@gmail.com
http://www.glasslovenije.com.au/versko-adelaide.htm.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pomagali pri izdaji nove številke »Rafaela«.

Hvala tudi vsem, ki ste ali še boste dali svoj dar slovenski cerkvi sv. Rafaela, kot pomoč za vzdrževanje cerkve in dvorane.

Hvala vsem sponzorjem, ki so omogočili zrebanje.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

- 3 Duhovnik po vzoru Dobrega Pastirja (papež Frančišek - A. Tornielli - S. Koren)
- 6 Celebration at St. Raphael's Slovenian Catholic Church, 13.10.2013 (Homily of Bishop Msgr. Dr. Anthony Fisher OP)
- 9 "Tu je vaš dom, tu ste doma!" - Homiliji ob naših jubilejih 2008 - Sv. Rafael in Figtree (škof msgr. Metod Pirih)
- 12 Služiti je veselje" - Homilija ob biserni maši p. Valerijana, 20.5.2012 (p. Darko Žnidaršič)
- 16 Prejem zakramentov, naši pokojni
- 17 Škof Rožman spet doma
- 18 Spomini p. Valerijana na škofa Rožmana
- 22 Veliki teden in velika noč 2014
- 24 Shramba po domače
- 26 Rafaelova zgodba: J. Kragelj, OD POSTAJE DO POSTAJE - 3.
- 29 Razvedrilo
- 30 Dobra volja naj velja
- 31 Oglasi, naslovi, voščilo
- 32 Vabilo - pirhovanje

Na naslovni strani: Planinka pri Brisbanu. Letos so praznovali 60-letnico društva.

Zgoraj znamenje Mariji Pomagaj, Slika levo: oltar v dvorani društva in velikonočni pogrinjek na mizi.

Spodaj: zbrano občestvo rojakov pri sv. maši na Planinki.

Duhovnik po vzoru Dobrega Pastirja (Anatomija popolnega pastirja po papežu Frančišku)

HOMILIJA ZA HOMILIJO, KATEHEZA ZA KATEHEZO - v zadnjih mesecih je papež Frančišek sledil svoji podobi popolnega pastirja duš. Pri splošni avdienci 20.11.2013 na Trgu sv. Petra v Rimu je spregovoril o zakramentu sprave. Ob tem je spomnil, da je Jezus dal apostolom "moč odpuščati grehe". Cerkev ni gospodarica nad močjo ključev, ampak prej služabnica milosti in se veseli vsakokrat, ko lahko ponudi ta Božji dar. Ta misel odmeva v vabilu papeža Frančiška duhovnikom rimske škofije, ki jih je sam posvetil 21.4.2013: "Vi ste pastirji, ne funkcionarji. Bodite aktivni mediatorji, ne zgolj posredniki." V svoji katehezi je razmišljal o podobi spovednika in dodal: "Bog nam je dal brata, da bi nam prinesel odpuščanje v

imenu Cerkve. - Duhovnik je, ker je človek kot vsak, prav tako potreben usmiljenja in skozi to zares postaja orodje usmiljenja, ki nam prinaša neomejeno ljubezen Boga Očeta. Tudi duhovniki potrebujejo spoved, celo škofje. Vsi so grešniki. Tudi papež gre k spovedi vsaka dva tedna, ker je tudi papež grešnik..."

"Služenje, ki ga je Bog dal duhovniku, da odpušča grehe, je zelo občutljivo, zelo kočljivo služenje," nadaljuje papež Frančišek, "in zahteva od nas, da je njegovo srce mirno; da ni neprijazen ali grob do vernikov, ampak, da je blag, dobromisleč in usmiljen; tisti, ki ve, kako zasejati upanje v srce, in predvsem, da se zaveda, da brat ali sestra, ki prihaja k zakramentu sprave, išče odpuščanje kot mnogi, ki so prihajali k Jezusu, da bi bili ozdravljeni. Bolje, da duhovnik, ki nima takšnega odnosa do zakramenta sprave, zakramenta ne podeljuje. Vsi verni imajo pravico, da najdejo v duhovniku služabnika Božjega odpuščanja."

Duhovnik, ki ljubi, mora vedno opominjati verne na to prvo ljubezen, Jezusovo ljubezen, in opogumljati ljudi, da se vrnejo k tej veri, ki je vedno tukaj in nas čaka. To je glavna značilnost ljubečega duhovnika: sposobnost vračati se k tej prvi ljubezni skozi spomin. Cerkev, ki izgubi svoj spomin, je mehanična Cerkev, brez življenja. Cerkev mora krmariti mimo prevelike strogosti ali popustljivosti. Duhovniki, ki govorijo resnico, so resnično usmiljeni, a dobri Bog nas čaka. Mi moramo vedno pospremiti druge, biti popotniki na potovanju. "Tako se ljudje spreobrnejo, ne v laboratoriju," pravi Frančišek.

Na praznik sv. očeta Frančiška Asiškega, 4.10.2013, je papež obiskal mesto Assisi. Ko je nagovoril duhovnike škofije Assisi, jih je prosil, naj se naučijo na pamet ne samo imen vseh župljanov, ampak tudi njihovih psov, mačk in drugih domačih živali. To je njegova razlaga, kako blizu mora biti pastir svoji čredi.

"To vas prosim, bodite pastirji 'z vonjem po ovcah', bodite zares pastirji v svojih

čredah, ribiči ljudi," je dejal Frančišek na veliki četrtek, 28.3.2013, v svoji homiliji pri krizmeni maši. Dodal je: "Ljudje se nam zahvaljujejo, ker čutijo, da molimo ob njihovih vsakodnevnih težavah, njihovih problemih, njihovih veseljih, njihovih bremenih in njihovih upanjih. In ko čutijo, da samo delček Maziljenca - Kristusa prihaja k njim po nas, se opogumijo in nam zaupajo vse, kar želite prinesiti pred Boga: 'Moli zame, oče, ker imam ta in ta problem', - 'Blagoslovi me,' 'moli(te) zame' - te besede so znamenje, da je maziljenje (sv. krizma) priteklo do roba halje in se spremenilo v prošnjo molitev, prošnjo Božjega ljudstva".

Čeprav duhovniki živijo v celibatu, morajo biti očetje. "Želja vsakega moškega, da 'postane oče', je v njem globoko ukoreninjena," je pojasnil sveti oče pri sv. maši v Domu sv. Marte 26.6.2013. "Če moški tega noče, mu nekaj manjka, nekaj je narobe." Mi vsi moramo izkusiti srečo očetovstva, da se lahko počutimo izpolnjene in zrele, tudi tisti, ki so celibaterji. Očetovstvo pomeni podariti drugim življenje. Za duhovnike in redovnike to pomeni biti dušnopastirski in duhovni očetje, in tudi zanje to pomeni dajati, podarjati življenje. Oče ve, kaj pomeni braniti otroke, in to je dar, za katerega morajo duhovniki prositi: da bi bili očetje, za dar duhovniškega in duhovnega očetovstva.

Ko se je papež Frančišek srečal z rimskimi duhovniki lani septembra, je pojasnil: "Ko je duhovnik v stiku s svojimi ljudmi, se utruji. Ko duhovnik ni v stiku s svojimi ljudmi, se tudi utruji, ampak na slab način, in da lahko takrat zaspi, potrebuje tableto."

Podoba pastirja, ki jo predlaga Frančišek, ne ustvarja razdalje. Papežev idealen pastir ne živi ločen od drugih, sebe ne razume kot upravljalca darov milosti. Ne ukvarja se z reguliranjem vere, ampak želi ljudem olajšati verovanje in je tako osredotočen na lastno podobo. Živi povezan z Bogom in kot tak je popolnoma v službi vernih, ki so mu zaupani. Ta duh bližine in deljenja gre z roko v roki z zmernostjo, kot je papež razložil mladim semeniščnikom in novincem 6.7.2013: "Počutim se slabo, ko vidim duhovnika ali redovnico z najnovejšim modelom avtomobila. Tako ne more biti. Mogoče potrebujete avtomobil za prevažanje, za svoje delo, a imejte bolj preprostega. Če želite lepega, se spomnite, kako veliko otrok umira zaradi lakote."

Iste značilnosti, kot naj bi jih imeli duhovniki, veljajo tudi za škofe. V svoji video konferenci o evangelizaciji Amerik, ki je bila v Mexico Cityju, je papež opisal škofa kot "pastirja, ki pozna vse svoje ovce po imenu, jih vodi in jim ostaja blizu, z ljubeznijo in s potrpežljivostjo, ter tako učinkovito predstavlja materinstvo Cerkev in Božje usmiljenje. Drža pravega pastirja ni ta, da se kot dvorjan ali zgolj kot funkcionar osredotoča predvsem na disciplino, pravila in organizacijske mehanizme. To vedno vodi v pastoralo daleč od ljudi. Taka pastorala ne more posredovati ali omogočati srečanja s Kristusom in srečanja z brati in sestrami. Božje ljudstvo,

ki mu je zaupano, potrebuje svojega škofa, ki bo pozoren do njih, tisti, ki posebej skrbi za njihovo edinost in budi upanje v njihovih srcih." Frančišek je nato spregovoril o pomenu škofa, ki "naj usposablja duhovnike, da bodo sposobni bližine, srečanja, da bodo znali vnemati srca, hoditi z ljudmi in vstopati v dialog z njihovimi upanji in strahovi."

Papež Frančišek se je ob več priložnostih osredotočil tudi na problem karierizma: "Mi, pastirji, nismo možje s plemiško miselnostjo - ambiciozni možje, ki podpirajo to cerkev, medtem, ko čakajo na drugo, lepšo in bogatejšo. Ne padite v past karierizma! To je oblika raka! ... Rotim vas, prosim, ostanite med ljudmi. Izogibajte se škandalu biti 'letališki škofje!'"

Drugi bič Cerkev, ki gre z roko v roki s karierizmom, je klerikalizem. "Skušnjava klerikalizma dela veliko škodo Cerkev," je dejal udeležencem konference v Mexico Cityju. "Tipična bolezen vase zaprte Cerkev je samozagledanost: gledati sebe, biti zgrbljena, kot ženska v evangeliju. To je oblika narcisoidnosti, ki vodi v posvetnost (mondenost), prefinjen klerikalizem, ki potem ovira naše doživljanje 'sladkega in tolažilnega veselja evangelizacije.'" Karierizem in klerikalizem - včasih lahko postaneta tudi bolezen laikov, ki bi radi bili 'klerikalizirani' - sta okovje, ki ovira Cerkev, da bi šla ven na odprto morje in se lotila izziva evangelizacije, ki ga je postavil papež.

(Prim. Andrea Torielli, Anatomy of a Perfect Pastor, According to Francis, Vatican Insider, 21.11.2013.)

Prevedel: Sandi Koren, župnik, Mozirje

DUHOVNE VAJE

*Polni sreče in miline
mi dnevi ste duhovnih vaj,
me temne rešili globine,
urnili spet nebeški raj.*

*Vodila me po tihih potih
ljubezni Božje svetla luč -
vso dušo mojo razsvetlila
'zročila ji spoznanja ključ:*

*Le eno tebi je potrebno,
to, duša, si zapomni zdaj,
ljubezen čisto in brezmejno
Bogu daruj na vekomaj.*

France Krištof

SVETA SI, ZEMLJA

Sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš - z oljem mu lečiš razpokano dlan, shrambe nam polniš in vina mu vračaš za znoj, daješ sena in otave za vola, ki vlačil je brano, hodil pred plugom in družno potil se z oračem; točiš cveticam v čaše medu, da pride bučela, gnana od tajne skrbi spomladi za delo za božič; ni gospodinjje strah mrzov, zakaj nje družina dvojno obleko ima, in čuješ na tnalu trlice? In osnutek na statvah čaka že votka. O, tam Sveti Duh razprostrl je krila nad mizo, blažen je trud in blažen počitek družini.

Oton Župancič, Duma (odlomek)

— 8 — — 8 —

CELEBRATION AT ST. RAPHAEL'S SLOVENIAN CATHOLIC CHURCH, 13.10.2013

Introduction for Mass of Confirmation, 50th Anniversary of Arrival of Fr Valerian Jenko OFM OAM in Australia, 40th Anniversary of Dedication of Church, 25th Anniversary of Profession of Fr Darko Žnidaršič OFM (Uvod v sv. mašo)

I am privileged to be here today to celebrate so many events of significance for the Slovenian community at St Raphael's Centre. Today I will confer the Sacrament of Confirmation on several children of the community. We also celebrate the 50th anniversary of Fr Valerian Jenko's OFM OAM arrival in Australia and with that his fifty years of dedicated and tireless service to the Slovenian Catholic community in Australia. We commemorate the 40th Anniversary of the Dedication of this

shrine and with that forty years of Masses, sacraments and pastoral care offered from this base to people not just in Merrylands but throughout greater Sydney, Wollongong, Newcastle and even deepest darkest Canberra. Today we also celebrate Fr Darko Žnidaršič's OFM 25th anniversary of profession and with that the particular service that the Franciscan friars have given this community and the wider church.

I thank Fr Darko for his invitation to be here today. I welcome the retired Honorary Consul for the Republic of Slovenia, representatives of Slovenian associations and clubs, parishioners from Western Sydney and beyond and all of you to this special day of celebration.

Homily for Mass of Confirmation and Anniversaries at St Raphael's Slovenian Church, Merrylands, 13 October 2013

According to the census a third of the Catholics in the Diocese of Parramatta were born overseas; nearly another third are their children. We are undoubtedly one of the most multicultural dioceses in the world. After World War II many people left Europe to escape the devastation rent by war and ongoing persecution by totalitarian regimes. Some refugees and emigrants came from Slovenia. Often fleeing with nothing but sad memories of their homeland, relatives and friends, they 'made good' in countries like Australia, making them a new homeland and giving Australia new families, friends and faithful. They brought priests with

them, such as Fathers Beno Korbič and Claude Okorn who came in 1951, then in Fathers Ivan Mikula, Rudolf Pivko, Bernard Ambrožič and Basil Valentine, most of these Franciscan friars. They organised spiritual care and cultural life for the Slovenian 'new Australians'.

Meanwhile a Franciscan named Valerian was being formed in Slovenia, in refugee camps in Austria, in the Tirol and America and was ordained in Chicago in May 1952. Formed by and amidst such diverse cultures and experiences, it is fitting that Fr Valerian volunteered for and was eventually given to service in Australia and especially multicultural Western Sydney. Almost fifty years ago to this day he arrived on the Oriana, the same ship that brought my own grandparents to Australia.

He ministered all around Sydney and the community soon secured an old Presbyterian church, then built this new church in which we celebrate the Eucharist today, which was opened and blessed forty years ago. A hall was added and a convent for the Slovenian Franciscan Sisters of Mary Immaculate. In 2005 the venerable Fr Valerian handed over leadership of the Slovenian Mission to Fr Darko Žnidaršič and today we acknowledge the 25th anniversary of his profession. So the Slovenian Catholic community has much to celebrate at this time. My congratulations and blessings!

Within a week of St Raphael's being blessed, 79 children were presented for the Sacrament of Confirmation (1973). Today, I am privileged to celebrate that sacrament with your young people, mediating to them the Spirit of Truth and Love. That Spirit, who came on the first Pentecost Day, changed confused and inarticulate no-hopers, cowering in a locked room, into a jubilant band of worshippers and preachers the likes of which the world had never been seen (Acts 2:1-11). He can have an equally extraordinary effect in our young people. As their lives unfold we hope to see the fruits of the Holy Spirit: such as love, joy and peace, patience, kindness and goodness, generosity, gentleness and faithfulness, modesty, chastity and self-control (Gal 5:22-23).

Jesus asked the Father to send the Holy Spirit to His apostles. But I suspect we often forget to pray to and for that Spirit ourselves. We instinctively ask God the Father for help, as we would any parent. We readily recall God the Son's life amongst us in Jesus Christ and relate to Him as One who suffers with us and enables us to transcend our difficulties. So the Father and Son are very natural addresses for our prayers. But God the Holy Spirit can get lost amongst talk of ghosts and the rest. Something tells me that if we really understood the person of the Holy Spirit, we would call upon Him much more often. So who is He?

We call the first person of God 'Father' and 'Creator'. We call the second 'Only-Begotten', 'Son', 'Word', 'Redeemer'. But the third has a veritable litany of names: 'Spirit', 'Light', 'Grace', 'Holy', 'Comforter', 'Healer', 'Renewer', 'Breath', 'Love' and 'Peace'. St John's Gospel calls Him 'Paraclete': when I was a child I thought the word was a parakeet. To avoid such Australian misreading of the text, it is usually translated these days as 'the Advocate'. But if people think that means the Holy Spirit is a lawyer, that might be even more confusing than talking of Him as a bird!

Why does He have so many names? One reason is that no name can ever capture or fully describe God. But another reason is this: the Holy Spirit comes to so many different kinds of people and works His changes in them. Some experience Him as light or consolation or healing or peace. Sometimes He's a gentle breeze, at other times a gale-force wind; sometimes a light mist, at others a drenching rain; to some He brings a heart-warming heat, to others an all-consuming fire. Some people need to be calmed down and reunited, and so God enters to pour oil on troubled waters. Other people need to be stirred up and impassioned, and so God enters to pour petrol on their fire, to challenge them and drive them to action. So the Holy Spirit comes in many different forms, strong and weak, loud and quiet, challenging and alluring, heating and cooling – always giving new purpose, direction, character. He comes in so many different forms because He comes to so many different people with their individual temperaments, relationships and needs, to people who have varieties of service yet to do. My young friends, God knows what you need and so you should pray for the Holy Spirit to dwell always in your heart, to soften the hardheartedness and harden the resolve, reminding you of what you've already learnt and teaching you new things, inspiring you when you are lacking in zeal and calming you when headstrong.

In a few minutes time I will pray that you "Be sealed with the Gift of the Holy Spirit". Right now Christ is asking the Father to send you this gift. In return He asks you to give Him a gift too. He wants you to tell others about Him. I hope and pray that some of you will do this as priests or religious. Others will do it as spouses, parents or lay faithful in the world. But whatever you ultimately do with your life, you must be witnesses to Jesus. You must carry forward the story of Jesus Christ, as this community and its leaders have done now for decades. You must cling firmly to Jesus like a child holding his parent's hand. Do this for your whole lives; for as St Paul tells Timothy today, if you persist in Jesus' friendship, you will share His reign in Heaven (2 Tim 2:8-13). Do this in what you say and do. Do this by praying and coming to Mass and Confession and doing good things for others, like Jesus helping the sick in our Gospel today (Lk 17:11-19).

Fathers Valerian and Darko, members and friends of the Slovenian chaplaincy: on this day of jubilees I congratulate and bless you all, as we commemorate our past with gratitude and look forward to our future with hope.

Parents, friends and sponsors of our candidates, teachers, catechists and community: today your young people will receive the fire of the Holy Spirit into their hearts. Help keep that flame alive by encouraging them in lives of Christian faith and practice, of virtue and holiness, of the worship of God and the love of all.

**Msgr. Dr. Anthony Fisher OP,
Bishop of Parramatta**

Rafael, april 2014

Rafaelova popotnica za življenje "TU JE VAŠ DOM, TU STE DOMA!"

HOMILJI ŠKOFA MSGR. METODA PIRIHA OB 35-LETNICI BLAGOSLOVA CERKVE SV. RAFAELA IN OB 30-LETNICI BLAGOSLOVA CERKVE VSEH SVETIH V WOLLONGONGU - FIGTREEJU, 9.11.2008

Lani smo praznovali 40-letnico blagoslova cerkve sv. Rafaela z domačim škofom msgr. dr. Anthonyjem Fisherjem iz Parramatte, v Wollongongu - Figtreeju pa 30-letnico blagoslova cerkve vseh svetih s škofom msgr. Petrom Inghamom. Pred dobrimi petimi leti, 2008, ko smo praznovali 35-letnico blagoslova cerkve sv. Rafaela, pa sta nas obiskala koprski škof msgr. Metod Pirihi (sedaj v pokoju) in tedanji frančiškanski provincial dr. p. Viktor Papež OFM. Ko urejamo spomine in arhive in gledamo, da se kaj ne izgubi, hkrati hočemo osvežiti spomine za naš čas in spodbujamo drug drugega za naše krščansko življenje danes, zato objavljamo homiliji škofa Metoda tudi v našem Rafaelu.

Danes, na zahvalno nedeljo, je vaš pomemben praznik in spomin obletnice te cerkve sv. Rafaela. Prav s tem namenom, da se Bogu zahvalimo za vse prejete darove, smo zbrani tukaj pri evharistiji. Tu je vaš dom, tu ste doma!

Obhajanje evharistije, udeležba pri maši je za kristjana najbolj osrečujoče dejanje in življenjskega pomena. Središče Cerkve, središče vsake cerkvene skupnosti je evharistija. Cerkev raste iz evharistije in Cerkev se nahaja tam, kjer se kristjani zbirajo okrog oltarne mize in obhajajo mašno daritev. Že prvi kristjani so poudarjali, da brez udeležbe pri sveti maši ne morejo živeti. Njihovo prepoznavno znamenje je bilo skupno lomljenje kruha, kar je stari izraz za sveto mašo. Tudi mi pridemo do istega spoznanja, če vzamemo sveto mašo resno in v vsej njeni globimi. Prepričan sem, da pomanjkanju krščanske prepoznavnosti v svetu botruje preveč površna udeležba pri sveti maši, zanemarjanje nedeljske maše ter opuščanje zahvaljevanja in češčenja Svetega Rešnjega Telesa. Prav dejavno sodelovanje in oblikovanje evharistične daritve naj bi bilo za verne kristjane posebna skrb in naloga.

Danes se Bogu zahvaljujemo za vse lepo in dobro, ki ste ga prejeli od Gospoda v teh 35 letih (2008).

Ta cerkev in slovenski misijon povezujeta ljudi na treh ravneh: kot človeške otroke, kot otroke Cerkve in kot Božje otroke.

1) Ta cerkev nas povezuje kot ljudi, kot človeške otroke. Človek je družbeno bitje in samega sebe uresničuje v različnih družbah. Niti svetniki ne živijo sami, ampak že na zemlji živijo v družbi angelov in svetnikov. V cerkvi, v župniji se srečujemo kot prebivalci nekega področja, mesta, kot pripadniki istega naroda in uporabniki istega jezika. V župniji se pogovarjamo, razpravljamo, se posvetujemo in skupaj načrtujemo ter preverjamo delo.

2) Ta cerkev nas povezuje kot vernike in kot člane iste katoliške Cerkve. Za judovsko in muslimansko vero je značilno, da svojo vero kažejo in uresničujejo predvsem v družinah. Kristjani živimo svojo vero sicer tudi osebno, a še bolj jo izražamo v skupnosti. Jezus pravi: "Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela..." Judje in muslimani proslavljajo svoje praznike doma,

kristjani pa jih proslavljamo predvsem v cerkvi, v župniji, tako božič, veliko noč, nedelje in različne praznike. V zgradbi Kristusovega skrivnostnega telesa v Cerkvi obstoji različnost udov in opravil. V to župnijo, v to cerkev se vključujemo po različnih službah, ki jih opravljamo kot zvesti verniki. V cerkvi in Cerkvi je vedno dovolj dela za vse. Vsak je po svojih močeh odgovoren za duhovno in gmotno stanje svoje župnije in cerkve.

3) Ta cerkev pa nas povezuje tudi kot Božje otroke. Nebeški Oče vodi zgodovino odrešenja in jo leto za leto razgrinja pred nami skozi cerkveno leto. Vse velike skrivnosti našega odrešenja se vsako leto zvrstijo pred nami in odgovarjajo na naša najgloblja vprašanja. Jezus nas z zakramenti spremlja od rojstva do smrti in nas v vsaki dobi življenja krepi in utrjuje, da moremo opravljati svoje krščansko poslanstvo.

Cerkev je Božja in človeška ustanova. Kot človeška ustanova ima svojo strukturo delovanja: ima papeža, škofo, duhovnike, vernike in različne organizme. Vendar je veliko bolj važno vedeti, da je Cerkev Kristusova ustanova. Kristus v Cerkvi živi in deluje, zato nas Cerkev lahko posvečuje in sodeluje pri našem odrešenjskem procesu. Ker je Cerkev Božja ustanova, ki jo oživlja in navdihuje Sveti Duh, Cerkev nikoli ne bo propadla, kljub temu, da smo v njej slabotni in grešni ljudje.

Bodimo Bogu hvaležni za svojo cerkev in za živo Cerkev. Radi jo imejmo, molimo zanjo, podpirajmo jo in sodelujmo pri njenem delu.

Naj nam sv. Rafael izprosi od Boga moč tudi za prihodnost in naj nas Kristus Kralj blagoslavlja s svojim svetim mirom.

WOLLONGONG - FIGTREE, homilija pri sv. maši, 9.11.2008

Prisrčno se zahvaljujem p. Valerijanu, p. Darku, predsedniku Slovenskega kluba g. Ivanu Rudolfu in vsem, ki ste pred 25 leti (2008, sedaj je že 30 let, op. p. D. Ž.) pripomogli, da ste dobili in uredili to cerkev vseh svetih. Iskrena zahvala vsem patrom in vernikom, ki ste skozi 25 let vzdrževali, obnavljali in lepšali to cerkev in zlasti živo Cerkev tu v Wollongongu. Tu je sedaj vaš dom, tu ste doma! Naj Gospod vsem vam velikodušno povrne z duhovnimi darovi: z močno vero, trdnim upanjem in dejavno ljubeznijo.

Skupnost, ki se že 25 let zbira v tej cerkvi, je znamenje živosti Slovencev tu, obenem pa spomenik vernosti, sloge, pridnosti in povezanosti Slovencev v Avstraliji.

Vaši predniki in vi sami niste gradili te cerkve le z denarjem ali z materialnimi sredstvi, ampak predvsem z vero. Vse to pomeni, da tod živijo verni in pobožni Slovenci. Sveta znamenja: cerkve, kapele, slike in različne druge upodobitve so vašim prednikom in vam pomagale pri krščanski in duhovni rasti. Mi ne smemo prerezati svojih korenin s preteklostjo. Svojo cerkveno preteklost moramo poznati. Svojo preteklost moramo povezovati s sedanostjo in iz nje rasti v prihodnost. Velika dar, ki smo ga prejeli od Boga in podedovali od svojih prednikov, je dar vere. Naša vera je kakor naše telo, je nekaj živega, potrebuje hrane; če te ni, lahko naša vera shira, opeša in celo propade.

Vera ni diktat - to moraš, tega ne smeš, ampak je predvsem velik Božji dar. Vera je krepost, s katero verujemo v Boga in sprejemamo za resnico vse, kar nam je Bog razodel in nam po Cerkvi zapoveduje verovati (Katekizem katoliške Cerkve

- KKC). Z vero se človek izroči Bogu in se mu popolnoma zaupa. Vera brez del je mrtva, zato nas apostol Jakob spodbuja k dobrim delom, ki so storjena iz vere, ki spremljajo našo vero.

Vsak kristjan mora svojo vero poznati in se v veri izobraževati. Zato je potreben za otroke reden verouk, mladinska srečanja, srečanja in pogovori za starše in za druge skupine v župniji. Vera mora oblikovati naše vsakdanje življenje, za vero moramo pričevati in jo izpovedovati, vero moramo širiti, o verskih stvareh se moramo znati pogovarjati, biti moramo razpoznavni katoličani in, če je treba, za vero moramo biti pripravljeni tudi kaj potrpeti. Jezus pravi: "Vsak, kdor bo mene priznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa bo mene zatajil pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih" (Mt 10,32-33).

"Če bi kristjani začeli resno jemati in živeti svojo vero, potem bi med nami nastala taka duhovna sprememba in preobrazba, kakršne zgodovina ne pozna" (Clemenceau). Imeli bi več otrok, bolj vzgojeno mladino, več duhovnih poklicev, več bi bilo med nami zaupanja in resničnega veselja.

Na žalost se je vera mnogim našim bratom in sestram zamajala. Zato pada veselje do življenja, mnogi mladi se predajajo nočnemu življenju in različnim zasvojenostim. V hudi krizi je družina. Med nami je veliko svobodomiselnosti. Ljudje bolj verjamejo sredstvom družbenega obveščanja, radiu, televiziji, kakor Kristusu in Cerkvi.

Naj omenim sveto mašo kot najbolj odlično mesto izpovedovanja in obenem poglobljanja vere. Sveta maša je središče življenja Cerkve. Z udeležbo in sodelovanjem pri sveti maši izpričujemo, da pripadamo Kristusu, da smo z njim tesno zraščeni, da v njem živimo, se gibljemo in smo. Kakor prvi kristjani, kakor vaši predniki, tako tudi mi ne moremo živeti brez Gospodovih skrivnosti. Vsaka maša je veselje in praznik, ne pa le zapoved-dolžnost. Sveta maša mi daje upanje in moč, daje mi veselje do življenja, zato je res srce naše vere. Maša nam daje življenje in nam ga daje v izobilju (prim. Jn 10,10).

Prosim vas, draugi bratje in sestre, da bi ljubili sveto evharistijo, da bi radi hodili k maši, kadar je tukaj, in dejavno sodelovali. Naj bo ta cerkev, ki stopa v drugo obdobje svojega obstoja, polna sonca, polna veselja in življenja, polna dejavnih vernikov, polna otrok in mladine, ki bodo pri maši ohranjali, poglobljali in utrjevali svojo vero in narodno zavest ter gradili žive mestne in cerkvene skupnosti.

msgr. Metod Pirih, škof

“SLUŽITI JE VESELJE” (R. Tagore)

**Homilija p. Darka Žnidaršiča OFM ob biserni maši
p. Valerijana Jenka OFM, OAM, 20.5.2012**

Spoštovani biseromašnik p. Valerijan,

ko smo zbrani z Vami v Gospodovem imenu, v katerem se zbiramo nedeljo za nedeljo, dan za dnem, naj se tudi sam zahvalim za to nalogo, za zaupanje, in vsem vam za molitve, za to, da smo združeni kot skrivnostno Kristusovo telo, in da moremo nadaljevati Gospodovo delo odrešenja.

At the beginning I'd like to say many thanks to Fr Valerian, as we say for the Eucharist - the common thanksgiving to the Lord, that we can be here and we can serve.

Danes služenje ne zveni ravno prijetno. Prej bi kdo raje delal kaj drugega. Toda sam izvir služenja imamo v Gospodu, ki je vstal in živi, šel v nebesa in poslal Svetega Duha. In Gospod sam pravi, da ni prišel, da bi mu drugi stregli, ampak, da bi stregel on” (Mr 10,45), kar posebej doživimo pri zadnji večerji, ko se je daroval za nas, ko je postavil sveto daritev, učencem umil noge in potem dal za nas življenje in izkazal največjo ljubezen. V tem je vir in temelj velikonočnega veselja in oznanjevanja. Tudi ob vnebohodu, štirideseti dan po vstajenju, ko so Galilejci gledali za Jezusom, ko je šel v nebesa, in angela, označena kot moža v belih oblačilih, ju sprašujeta: “Galilejci, kaj stojite in gledate v nebo?” (Apd 1,11), ta angela hočeta obenem spomniti učence, da morajo sedaj gledati tukaj na zemljo, ko so hkrati v duhu z Gospodom in prejeli Duha Tolažnika. Gospod jih pošilja, da bi služili.

As we have the people, the disciples in the Gallilee, when Jesus had ascended into heaven, there are two angels - two men in the white garments, saying: “Why are you, men from Galilee, standing here and looking up into the sky? Jesus has been taken to heaven. But he will come back in the same way that you have seen him go” (Acts 1:11). Jesus, who is risen and ascended, will remain with us, as he has promised, all the days - till the end when he comes in glory. And this is also a reminder again and beginning of ministry, as Jesus said on the Resurrection: “I am sending you, just as the Father has sent me.” - About the ministry, sometimes we are not glad hearing and doing the ministry or serving, but if we see the Lord, who is the Saviour, our first Lord and Friend, we have in him the first who serves, who does the ministry to the disciples and to other people. He orders to

the disciples and other people to serve together.

Kakor ljudje služimo v najrazličnejših službah, v najrazličnejših redih, v najrazličnejših družinah, stanovih in v duhovniški službi, v redovništvu - Bogu posvečenem življenju, se spomnimo seveda, kako je v skrivnostnem Kristusovem telesu mnogo udov. “Kristus je dal, da so eni apostoli, drugi preroki, zopet drugi evangelisti in zopet drugi pastirji ter učitelji, da se sveti usposobijo za delo služenja, za izgrajevanje Kristusovega telesa” (Ef 4,11-12). Dolžina vsakega življenja je seveda različna, tudi služenja. Ko sem bil še dijak oziroma mlajši, sem bral o duhovniku z Istre, ki je hudo bolan želel umreti kot duhovnik. Kot bogoslovec je bolehal za levkemijo, in dosegel je svoj cilj. Njegovo duhovništvo je bilo kratko, maševal je samo trikrat. Potem je dozorel za večnost. Drugi je podobno doživljal Kalvarijo, prosil Gospoda: “Gospod, samo da dosežem ta velik dar, mašniško posvečenje, potem pa me pokliči, kadar me ti hočeš!” Okreval je in danes je duhovnik že dobrih 37 let, znan pesnik, kantavtor, skladatelj je tudi, tista Slava, ki jo pojemo, je njegova. Veliko iger, spevov in pesmi je sestavil ob duhovniški službi. Ne bom pozabil, ko je na Brezjah bil prvi molitveni dan za duhovne poklice pred dobrimi 30 leti - takrat je p. Ciril prišel v Avstralijo, mislim, da ravno isti dan, 11. september je bil takrat, sobota (p. Ciril nam bo malo pomagal) -, ravno takrat je duhovnik Franc Juvan zapel pesem, ki nas je ganila do srca, ljudje so imeli solzne oči: “Hvala ti, Gospod, za ta neprecenljivi dar, za dar duhovništva!”

P. Valerijan je v petek sedaj izpolnil 60 let služenja. Vsi mu želimo še veliko let, vemo pa, kakor bo Bog dal. Obenem pa ne pozabljamo, da pri Bogu ne štejejo toliko leta, kot to, da služimo s srcem, in da si lahko rečemo z mašnikom, kot moli v drugi evharistični molitvi: “Zahvaljujemo se ti, Gospod, da smemo biti tu pred teboj in ti služiti.”

As the priests, we are serving various periods of years and also married people, wives and husbands and families are various in life, in serving. Some of them have short period, some of them longer, but most of all, for everybody is available, that we are serving with heart to people and to Lord, to people, in whose Jesus Christ is present among us, and in the community, and Jesus Christ is present as he promised all the days in the life. I read while I had been about High School time, and Fr Ciril just arrived at that time to Australia, of young priest, when he has been still a seminarian and very sick. He had a leukaemia, and he hoped much that he would reach the priesthood, and he did. He was ordained and three days after he was called to the eternal life. The second one was a Slovenian priest, which I mentioned, he has had a similar or the same situation while he was a seminarian, he suffered of leukaemia. He was many times at hospital, and also with this great prayer - intercession, “that I will at least once say a Mass!” He reached his aim, he was ordained and he recovered. Though his health is not so strong, but he is now priest for 37 years and also he is playing a guitar, he is composer, and some of songs - Slovenian - we also sing here, “Slava Bogu, mir ljudem” is very known song, on the last Sunday - Mother Day we sang this song for the Glory, and there are also various stories

about other priests, brothers, sisters, religious and also our parents, our families, of course. But for everybody the most important is that we are serving with love, by heart. We again see the face of Lord who is asking us: "Do you love me?" We can reply: "Lord, you know all, you know everything, you know that I love you" (John 21:17), that we remove all these things we can hide within ourselves and that we come by heart to one another.

Ob vsem, kar nas ovira in ob čemer se lahko skrijemo, je pomembno, da odstranimo sleherno oviro v naših medosebnih odnosih, da bo naše služenje res s srcem. Za zgled tega služenja bi se posebej rad zahvalil biseromašniku. Že večkrat sem ga tudi nagovoril, da naj napiše svoje spomine, pa vedno pravi: "Bog je tisti, ki nas pozna najprej, njemu najprej darujem." - **Skozi vsa leta najinega poznanstva, kar je že skoraj četrto stoletje, se je krepila vez:** od takrat, ko sva se srečala v ljubljanskem kloštru pri stenski uri, ko je bil p. Valerijan na obisku in tudi službeno na provincialnem kapitlju in je, takole, vprašal najprej: "Kdaj boš prišel v Avstralijo?", jaz pa sem kar pogledal, bil ves rdeč, ker si še nisem predstavljal tega, da bom kdaj tukaj, ampak sem si rekel tako, bolj sramežljivo: "Morda pa bo kdaj." Pa tudi p. Bazilij in p. Ciril sta nekajkrat obiskala nas, bogoslovce. P. Ciril je bil pozneje moj magister. **Tudi tako se je okrepila vez,** in še pozneje, ko smo se dobili pri Mariji Pomagaj in je p. Valerijan prišel za nekaj dni. Skupaj smo, lahko rečem, posejali seme duhovnega poklica za služenje v tukajšnjem Gospodovem vinogradu. Tako je še ena zahvala, in hkrati, ko se postavljajo druge ovire, križi in težave in marsikdo prihaja z njimi tudi semkaj, bodisi naši ljudje priložnostno, ko se srečamo pri sv. maši, ali med tednom, ko tukaj ni ravno žive duše in vsi hitijo, pa se kdo ustavi tukaj, včasih vsaj s kratko prošnjo: "Father, remember me in your prayers! Please, pray for me! Molite zame!" Drugič za spoved, pogovor, tretjič za kakšne papirje... Včasih potrebujemo še kaj več, in res, kako se pozna, da tudi v življenjskem, krščanskem poklicu in v poklicih, ki jih živimo, ne samo opravljamo poklice, damo svoj pečat, pustimo prijazno besedo, prijazno željo za popotnico, zaželimo lep dan, hkrati odstranimo tiste ovire, odpremo oči.

As we give thanks to Fr Valerian, there is almost silver jubilee of our first meeting, 23 years ago exactly when he asked me: "When do you come to Australia?", and I've been so embarrassed and red on my face, "I don't know yet." But in heart there is also one option or one small wish or one seed for the information, for the seed put into the earth, that we have a new flavour raising up. Later on, while I've been a seminarian, also Fr Ciril and the late Fr Basil from Melbourne - Kew both came sometimes to us, Franciscan Seminarians, and there are the first informations: as we have the election by God, prayers for the vocations, there is also important the information, the image of which we represent it, at the beginning parents, the family living with the parish, with priests, and with our informations and serving, and such is from the roots the new flavour and new tree risen. And later on, when Fr Ciril was a Guardian and me working at Brezje, our National Shrine of Mary Help, Fr Valerian came sometimes for holidays and to see

there the Altar in the Shrine of Mary Help, such the word gives another word, the decision gives another decision. There was my first arrival and for others, and we can everybody complete the first invitation of Jesus to the disciples: "Come and see," and the next one: "Come and follow me", and the third one: "Come and serve" - in many people or occasions, good or bad, troubled or full of joy, and Fr Valerian can be to everybody a main model to insist, to go to the end, to continue in prayers. During the week sometimes we have rare people, sometimes more, sometimes almost nobody staying here around, we have some people coming, saying at least: "Father, pray for me!", or the people who need confession, they need conversation, they need to fulfill any forms. But for everyone of us is important, that we give this small loaf of bread, of our goodness for the snack, for the spiritual snack while we continue our life. For that sample we say thanks to the Lord, to Fr Valerian, to our priests and one another.

In za konec se spomnimo, da vsi prejemo iz Njegove polnosti (prim. Jn 1,16), od Gospoda, ki je vstal, šel v nebesa, poslal Svetega Duha in živi. Iz njegove polnosti vsi prejemo - ker pa se seveda moramo kdaj izprazniti in napolniti duhovno, nas Jezus vabi ne samo ob nedeljah, tudi druge dni: "Pridite k meni vsi." Našega biseromašnika in marsikoga med nami, bodisi med duhovniki bodisi med vami, verniki, si tudi kdaj ne bi mogli predstavljati, če ne bi kdaj povzdignil oči h Gospodu, ki je rekel: "Pridite k meni vsi in jaz vas bom poživil!" (Mt 11,28) Iz njegove polnosti prejemo!

Nobody of priests could be, and also Fr Valerian could not be a priest, if he is not a man of prayer, a man of adoration. He gives the sample and we share the sample of our prayers or staying at the tabernacle or serving together, as Jesus is the source, saying: "Come to me all, who are overburdened and I will give you rest" (Mt 11:28) - "I will refill you and give you a life."

Zato se v našem življenju vedno spomnimo teh besed: "Pridite k meni vsi" (Mt 11,28) in ko se kdaj ustavljamo, ne vemo kod ne kam, nas Jezus vabi: "Pridi in poglej!" (prim. Jn 1,39) Amen.

PREJEM ZAKRAMENTOV

Sv. krst

THOMAS NOAH FISHER, sin Roberta in Diane, r. Mikuletič, r. 4.9.2013, krščen 8.3.2014 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu.

Naši pokojni

JOSEF KOPINJA

R. 18.3.1933
U. 17.1.2013. Pokopan 24.1.2013 na pokopališču Noraville pri Wyongu, NSW.

FRANC LILEK

R. 3.11.1934 Jastrebca v Slovenskih goricah.
U. 15.7.2013 Brisbane, QLD.

ŠTEFAN DRAGVIČ

R. 4.11.1920 Murska Sobota
U. 16.8.2013. Pokopan na pokopališču Ryhope (pri Torontu - Newcastle, NSW).

IRMA FILIPOVIČ - GOL, r. KRANJC

R. ?
U. 2013 v Hobartu, TAS.

ALOJZ ČERVEK

R. 29.8.1937 Dogoše pri Mariboru, ŽU Maribor Brezje
U. 8.9.2013 Caloundra, QLD. Pogrebni obred v Gregson & Weight Chapel, Caloundra, QLD.

MARIJA VALENCI, r. PLOŠINJAK

R. 20.5.1945 Sv. Marjeta niže Ptuj
U. 5.12.2013 Moruya D. Hospital.

Sv. maša 11.12.2013 v cerkvi sv. Edmunda v Bodalli, NSW, pokopana je na tamkajšnjem pokopališču.

FRED MILNER - ALFRED VERNER MLINARIČ,

voditelj slovenske radijske oddaje
4 EB Brisbane
R. 22.1.1939 Maribor
U. 12.12.2013 Springfield Lakes, QLD.
Cerkveni pogrebni obred 19.12.2013 v Centenary Memorial Gardens, nato je bil pokojnik upepeljen.

MARIO LOGAR,

bivši predsednik SD Planinka pri Brisbane
R. 29.5.1943 Vrbica pri Ilirski Bistrici
U. 13.12.2013 St. Vincent's Hospital, Melbourne, VIC. Pogrebni obred v Wodongi, VIC, kjer je bil pokojnik potem upepeljen.

PAVLA GRUDEN,

slovenska pesnica
R. 14.2.1921 Ljubljana - Sv. Jakob
U. 26.1.2014 Sydney, NSW. Pogrebno slovo 5.2.2014 v Forest Lawn Crematorium v Leppingtonu, nato je bila pokojnica upepeljena.

IVICA KUSTEC, r. LUŠTRIK

R. 26.5.1944 Medvode, ŽU Preska
U. 1.2.2014 Nepean Hospital, Penrith, NSW. Sv. maša 10.2.2014 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu, nato je bila pokojnica upepeljena v Pinegrove-u.

SLAVKO GODEC

R. 7.6.1931 Hotinja vas, ŽU Slivnica pri Mariboru
U. 2.2.2014 Maribor - bolnišnica. Sv. maša in pogreb 5.2.2014 v Slivnici pri Mariboru.

CECILIJA PIRNAT, r. HABJAN

R. 15.11.1920 Domžale
U. 10.2.2014 Fairfield Hospital.
Sv. maša 14.2.2014 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu. Pokopana je na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu.

FRANC KRAŠNA

R. 1.9.1932 Vrhpolje pri Vipavi
U. 23.2.2014 Tweed Heads Hospital, NSW. Pogrebne molitve v kapeli Memorial Garden Melaleuca Chinderah, NSW. Nato je bil pokojnik upepeljen.

ERNEST RUTAR

R. 9.1.1930 Selišče pri Tolminu
U. 24.2.2014 Brisbane, QLD. Pogreb in sv. maša 3.3.2014 kapeli Centenary Memorial Gardens, QLD.

JOŽE ŽELEZNIK

R. 6.12.1943 Ljubljana - Šiška.
U. 24.2.2014 Wollongong Hospital. Sv. maša 28.2.2014 v cerkvi vseh svetih v Figtreeju, nato je bil pokojnik upepeljen v krematoriju Lakeside - Kanahooka.

PAUL MARKO ŠVIGELJ

R. 17.6.1969 Bankstown
U. 18.3.2014. Pogrebni obred 26.3.2014 v kapeli Srca Jezusovega v Rookwoodu, pokopan je na slovenskem delu tamkajšnjega pokopališča.

ŠKOF ROŽMAN SPET DOMA

V letu Gospodovem 2013 smo doživeli pomenljiv dogodek, ko je bil + ljubljanski škof msgr. dr. Gregorij Rožman končno prepeljan v domovino in pokopan 13.4.2013 v ljubljanski stolnici (katedrali) sv. Nikolaja v kapeli sv. Magdalene. P. Valerijan se ga spominja iz svojih ameriških let. P. Darko je bil v Lemontu in na njegovem grobu leta 1991, lani pa je somaševal pri pogrebni sv. maši kot zastopnik slovenskih rojakov iz Avstralije, ki jim je škof Rožman prav tako priskrbel prva patra frančiškana. Somaševal je tudi p. David, ki je deloval v Lemontu od 1995 do 2001.

“Škof Gregorij je davnega leta 1951 dobil pismo rojaka Jožeta Čuješa o Slovencih, ki so prišli v Avstralijo, in v pismu prošnjo, naj jim pošlje duhovnika. Takrat je škof prosil frančiškane v Lemontu in kot prva sta šla pomagat p. Klavdij Okorn in p. Beno Korbič.

Tudi po škofovi zaslugi je pognala ta mladika v Avstraliji in iz nje je zraslo močno slovensko drevo. Ljudje na novi celini niso imeli skoraj ničesar, večkrat niso imeli nikogar. Toda imeli so Boga, imeli so živo vero in dejavno ljubezen in v škofu Rožmanu so dobili pastirja, ki je mislil nanje, ‘ki je ljubil svoje brate in sestre in mnogo molil za ljudstvo’ (iz mol. bogoslužja) ter pastirje in oznanjevalce - Frančiškove brate, ki so še danes živa svetilka sorojakom. To je zaveza, ki nas zavezuje!”

*p. Darko Žnidaršič OFM
(Družina, 14.4.2013, str. 2)*

P. Valerijan, Vi ste škofa dr. Gregorija Rožmana še osebno poznali. Ali se ga kaj spominjate najprej iz otroških let?

Iz otroških let se škofa Rožmana ne spominjam toliko. V ljubljanski stolnici me je birmal, birmancev nas je bilo zelo veliko. Najbolj sta se mi vtisnila v spomin evharistični kongres leta 1935 in leta 1939 kongres Kristusa Kralja v Ljubljani. Takrat sem že bil ministrant. Na kongresu Kristusa Kralja smo igrali igro o Božjem kraljestvu in smo dvignili sveče v znamenje zmagoslavja, ko je bil hudič (igralec) v igri premagan.

Vojni in povojni čas sta zelo zaznamovala škofa in naše ljudstvo. Kako se spominjate teh časov?

Med vojno sem bil v noviciatu v Novem mestu, potem gimnazijec v Ljubljani. Maja 1945 je škof odšel v begunstvo. Šli smo tudi mi, frančiškanski bogoslovci in gimnazijci. Jaz bi rad ostal v Ljubljani, toda magister p. Karel mi je rekel: "Lahko ostanete, odločite se sami, toda povem vam, da šole ne bo!" - V Avstriji, kjer smo bili v begunskih taboriščih, škofa nisem posebej srečal. Zelo nas je prizadelo, ko so Angleži vrnili skupino naših ljudi v Jugoslavijo, kjer so bili potem pobiti. Med temi je bil moj brat France. Škofa pa Angleži niso hoteli izročiti našim oblastem. Dejali so, da ga ne morejo najti. - Ko smo prišli 23.12.1949 v Lemont, v Ameriko, je bil škof Rožman že v Clevelandu.

Kako se ga spominjate v Ameriki?

Škof Gregorij Rožman je večkrat prišel na romanja v Lemont, vodil sv. maše in pobožnosti, leta 1950 je posvetil v mašnika p. Bazilija Valentina in p. Filipa Inocenca Ferjana, ki sta oba delovala v Avstraliji. Obiskoval je naše ljudi v Ameriki, Kanadi in nekajkrat tudi Slovence v Argentini. Jaz sem ga peljal k slovenski gospe v Coal City (mesto premogovnikov), IL, in še kam, bolj hitro sem vozil, pa mi pravi: "Tak počasi!"

V tem času je škof poskrbel tudi za slovenske rojake, ki so prihajali v Avstralijo. Ali je kdaj obiskal Avstralijo? Ali ga je kdaj kdo povabil? Potem vemo, da so bili Slovenci še v Venezueli, v Braziliji, v Čilu in še kje.

Zanimivo, da Avstralije ni obiskal, tudi omenjenih dežel ne. Vsaj jaz se ne spomnim, tudi ne, da bi ga kdaj kdo povabil semkaj. Bil je že starejši. Morda se je samo dopisoval. Jaz sem bil takrat v Lemontu, leta 1959 sem šel v Johnstown, jeseni (16.11.1959) je škof umrl pri Sv. Lovrencu v Clevelandu. Na lastno željo je bil pokopan v Lemontu. Na pogreb žal nisem mogel iti, ker sem bil zadržan, v avtu pa ni bilo prostora še za enega. Takrat smo potovali samo z avtomobili. Pogreb je bil veličasten, dan lep in sončen. Ljudje so množično romali v Lemont in na njegov grob. Čeprav se starajo, čeprav so mnogi že pri Očetu, ta spomin ostaja in to so ohranili do lanskega aprila, ko so škofa Rožmana prepeljali v Slovenijo.

Ta spomin bo seveda živel naprej. Še to: Kakšen je bil škof po značaju?

Bil je mehka duša, blag, včasih celo plah, kot pridigar pa pogumen in odločen. Govoril je poudarjeno. Svaril je naš narod, večkrat posredoval v viharnih časih in bolele so ga stiske ljudi. Sam je veliko molil, dobesedno se je razdajal za sloven-

skega človeka. Vedno je najprej hotel in molil, da ne bi nihče zaradi njega trpel ali bil prizadet, izgubljen ali pogubljen. In sam je bil pripravljen pretrpeti mučeniško smrt, če bi bilo treba, samo, da bi rešil slovenski narod.

In naš narod je res ljubil do konca. Bog nam daj še veliko vzorov in tudi nam, da gremo do konca. P. Valerijan, hvala za pogovor in pričevanje!

p. Darko

MSGR. DR. GREGORIJ ROŽMAN

se je rodil 9.3.1883 v Dolinčicah v župniji Šmihel pri Pliberku na Koroškem, Avstrija. V mašnika je bil posvečen 21.7.1907 v Celovcu. Bil je kaplan v Borovljah in študent na Dunaju, kjer je doktoriral leta

1912. Postal je prefekt v malem semenišču v Celovcu ter docent za moralno teologijo in cerkveno pravo, po prvi svetovni vojni pa je prišel na Teološko fakulteto v Ljubljano, kjer je poučeval 10 let in bil ugleden in spoštovan profesor. Papež Pij XI. ga je 17.3.1929 imenoval za ljubljanskega škofa koadjutorja. Škofovsko posvečenje je prejel 14.7.1929, škofa Jegliča je nasledil 1.8.1930. Njegovo škofovsko geslo se glasi: "Križa teža in plačilo." Novi škof je zelo razgibal škofijo pastoralno, socialno in karitativno, prizadeval si je za prenavo duhovnikov in vernikov in za krščanske vrednote, poudarjal vlogo in pomen zakona in družine, pastoralo in vzgojo mladih. V njegovem času so leta 1935 obhajali v Ljubljani evharistični kongres, leta 1939 kongres Kristusa Kralja, naslednje leto pa škofijsko sinodo. Med drugo svetovno vojno se je veliko zavzemal za trepeče ljudstvo, posredoval pri oblasteh. Kljub temu, da so mu mnogi očitali sodelovanje z okupatorjem, so ta dejstva ponarejena. Maja 1945, ob prihodu partizanov v Ljubljano, je bil škof Rožman v življenjski nevarnosti, zato se je začasno umaknil v Celovec. V Ljubljano se ni mogel več vrniti. Vojaško sodišče v Ljubljani ga je 30.8.1946 obsodilo na montiranem sodnem procesu (ta je bil kasneje razveljavljen). - Škof Rožman je obiskoval slovenske begunce na Koroškem, Štajerskem in Tirolskem, leta 1948 pa se je naselil v Clevelandu, Ohio, ZDA, odkoder je obiskoval slovenske izseljence v raznih krajih in državah in objavljaj bogate duhovne misli v slovenskih časopisih. Slovcem po svetu je bil večkrat edina moralna opora v težkih časih. Umrl je 16.11.1959 v Clevelandu in bil pokopan 23.11.1959 na frančiškanskem pokopališču v Lemontu.

Pobude za vrnitev škofa Rožmana v Ljubljano so bile izražene večkrat. To je

osebno želel njegov tajnik dr. Stanislav Lenič, poznejši pomožni škof. Večkrat je dal pobudo ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Zanimivo, da je uradno pobudo za prekop škofa Rožmana dal tudi bivši predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. Vatikansko državno tajništvo je pobudo pozdravilo in naročilo predhodno revizijo sodnega procesa proti škofu Rožmanu. Vrhovno sodišče RS je obsodbo škofa Rožmana razveljavilo 1.10.2007 zaradi številnih napak pri postopku. Okrožno sodišče v Ljubljani pa je 10.4.2009 postopek dokončno ustavilo. Pisno pobudo za vrnitev škofa Rožmana je dala nadškofu msgr. Alojzu Uranu tudi Nova slovenska zaveza. Zapisali so: "Posebej bi radi opozorili na dejstvo, da je škof Rožman tudi po 50 letih še vedno pokopan v tuji zemlji, tam daleč v ameriškem Lemontu, kjer njegov grob obišče le malo Slovencev" (iz domovine, op. ur. Zaveze).

V petek, 1.2.2013, je ljubljanski nadškof dr. Anton Stres na tiskovni konferenci sporočil, da so se začele priprave za prekop škofa Rožmana. Med drugim je dejal: "Želimo, da prenos in pokop ostaneta na etični ravni pravice do dostojnega pokopa v domači zemlji, kar bi bil korak naprej k pomiritvi. (...) Jubilej ljubljanske škofije, ki je pred 550 leti, v letu 1463 dobila prvega škofa Žiga Lamberga, je priložnost, da sklenemo še eno odprto poglavje v zgodovini osrednje škofije na Slovenskem. Poglavje, ki močno zaznamuje slovensko polpreteklo dobo in sedanji čas."

V homiliji pri pogrebni maši je nadškof Stres povedal: "Biti pokopan v domovini med svojimi je naravna pravica, poznana že pred tisočletji. Danes jo škofu Gregoriju s spoštovanjem priznavamo in izpolnjujemo. Na to je čakal več kot pol stoletja v daljni tujini. Veliko stvari se je moralo v teh desetletjih zgoditi in spremeniti v naši domovini, da je to postalo mogoče. Zato želim v tem trenutku izreči priznanje in zahvalo vsem ljudem dobre volje - ljudem s področja zgodovinarstva, sodstva in politike - ki so s svojim pogumom in privrženostjo resnici, pravici in narodni spravi današnji dogodek omogočili. Zahvaljujem se tudi ameriškim Slovencem in še posebej bratom frančiškanom iz Lemonta, ki so ves ta čas skrbeli za njegov grob. Vsi, ki želimo našemu narodu in državi dobro, se te vrnitve veselimo. Prepričan pa sem, da se tega veseli tudi rajni škof Rožman sam. Ne zaradi sebe, ker tega na onem svetu več ne potrebuje, ampak zaradi nas, ker to potrebujemo mi. **Potrebujemo spravo, medsebojno spoštovanje v naših različnostih in tesno sodelovanje. Vsak narod in vsaka človeška skupnost to potrebuje, toda v trenutku, ki ga živimo, to potrebo še posebej čutimo.** Zato želim, da bi bil ta pokop pastirja ljubljanske krajevne cerkve v njegovi stolnici tako sprejet in bi temu tudi služil."

Kar nekaj pa je ljudi, ki mislijo, da čas za tak prekop ni primeren. Nekateri so ob pogrebu 13.4.2013 celo protestirali pred stolnico. "Za vse primernege časa ne bo nikoli. Ideološko nabito zgodovinarstvo polpretekle dobe je tako skazilo škofovo podobo, da pri nas še dolgo ne bomo slišali neobremenjene sodbe - vsaj, dokler bodo imeli nekateri od tega tudi politične, gmotne ali karijerne koristi... Pokop škofa Rožmana je kljub vsemu poziv slovenski javnosti, da v narodnem interesu končamo ideološke obravnave in spopade ter se s skupnimi močmi lotimo resnih težav, v katerih se je znašla domovina. Svet Sloveniji zadnje dni napoveduje bankrot; le zavzeto, nesebično in pogumno delo za prihodnost naše države, brez nepotrebnih ideoloških spopadov, nas lahko reši. Svojo zrelost in

državljsko zavest bomo dokazali tudi s pietetnim pokopom škofa, ki je bil žrtev revolucije in državljanske vojne, ter dolgoletne ideološke vojne, ki za nekatere pri nas še kar traja. Nevarnost je, da zato tudi vsa Slovenija postane njena žrtev. Čas je, da pride do pomiritve" (msgr. Franci Petrič, urednik Družine, komentar, Družina, 21.4.2013,3).

Slovenski rojaki v Ameriki so se poslovili od škofa Rožmana v Lemontu v nedeljo, 7.4.2013, pri sv. maši, ki jo je vodil upokojeni clevelandski škof - slovenski rojak msgr. Edward Pevec, somaševali so ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik in chicaški pomožni škof msgr. John Gorman, naš p. Metod in drugi duhovniki. - Pri sv. maši 13.4.2013 v Ljubljani, ki jo je vodil nadškof dr. Anton Stres, so somaševali skoraj vsi slovenski škofje, apostolski nuncij msgr. Juliusz Janusz in več kot 200 duhovnikov, med njimi sta bila p. Darko in p. David.

VELIKI TEDEN IN VELIKA NOČ 2014

MERRYLANDS - SYDNEY - SLOVENSKA CERKEV SV. RAFAELA

- 6.4.: 5. POSTNA NEDELJA:** DRUŽINSKI KRIŽEV POT ob 9.00 dopoldne, spovedovanje, ob 9.30 dopoldne SV. MAŠA.
- 13.4.: CVETNA NEDELJA:** Blagoslov butaric, oljk, zelenja na dvorišču ob 9.30 dopoldne, sprevod v cerkev in sv.maša z dramatiziranim pasijonom.
- 16.4.: VELIKA SREDA:** Ob 7.30 zvečer KRIZMENA SV. MAŠA v katedrali sv. Patrika v Parramatti (škof msgr. dr. Anthony Fisher).
- 17.4.: VELIKI ČETRTEK:** SV. MAŠA ob 6.00 zvečer in MOLITVENA URA "Z JEZUSOM NA OLJSKI GORI".
- 18.4.: VELIKI PETEK:** OBREDI V ČAST GOSPODOVEMU TRPLJENJU ob 3.00 popoldne. Češčenje Jezusa v Božjem grobu.
- 19.4. VELIKA SOBOTA:** a) ČEŠČENJE JEZUSA V BOŽJEM GROBU.
b) BLAGOSLOVI VELIKONOČNIH JEDIL ob 2.00 in ob 5.00 popoldne in zvečer po velikonočni vigiliji, v nedeljo po obeh sv. mašah.
c) VELIKONOČNA VIGILIJA bo ob 6.00 zvečer.
- 20.4.: VELIKA NOČ:** SV. MAŠI OB 8.00 IN 10.00 DOPOLDNE. Ob 8.00 zjutraj bo VSTAJENJSKA PROCESIJA.
- 21.4. VELIKONOČNI PONEDELJEK:** SV. MAŠI OB 9.30 DOPOLDNE IN OB 6.00 ZVEČER. Pirhovanje bo že dopoldne po sv. maši.

FIGTREE - WOLLONGONG - SLOVENSKA CERKEV VSEH SVETIH

- Sv. maša je vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, od maja do vključno avgusta pa ob 4.00 popoldne.** Prazniki ostanejo kot doslej.
- 13.4.: CVETNA NEDELJA:** Sv. maša z blagoslovom zelenja in pasijonom ob 5.00 popoldne.
- 18.4.: VELIKI PETEK:** Obredi ob 7.00 zvečer.
- 20.4. VELIKA NOČ:** Sv. maša ob 5.00 popoldne in blagoslov velikonočnih jedil.
- 11.5. 4. VELIKONOČNA NEDELJA:** Sv. maša ob 4.00 popoldne.
- 8.6.: BINKOŠTI:** SV. MAŠA ob 4.00 popoldne. Prav tako 13.7. in 10.8. Od septembra in čez poletje bodo sv. maše spet ob 5.00 popoldne.
- 9.11.: ŽEGNANJSKA IN ZAHVALNA NEDELJA IN ZLATA MAŠA ŠKOFA MSGR. PETRA INGHAMA.**

CANBERRA - GARRAN - CERKEV SV. PETRA IN PAVLA

- Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer, če ni določeno drugače.**
- 20.4.: VELIKA NOČ:** Sv. maša ob 6.00 zvečer in blagoslov velikonočnih jedil. Druge sv. maše so kot običajno: 18.5., 15.6., 20.7., 17.8., 21.9., 19.10., 16.11. (žegnanje), 21.12. in božična 25.12.

NEWCASTLE - HAMILTON - KATEDRALA SRCA JEZUSOVEGA

Sv. maše bodo: velikonočna v nedeljo, 27.4., potem v nedeljo, 31.8. in božična v nedeljo, 28.12., vedno ob 6.00 zvečer.

ZLATA OBALA IN PLANINKA, QLD

O obisku patra in sv. mašah boste rojaki obveščeni.

PERTH - OSBORNE PARK, WA - ŽUPNIJSKA CERKEV SV. KIERANA

O obisku patra boste rojaki obveščeni.

Naš čas

Velik čas
kliče nas -
male:
za glasnike,
za vodnike,
za mejnike.
Velike
sile viharjev
so izruvale,
roke sleparjev
jih pokopale.
S preprostostjo,
z ljudomilo krotkostjo
Učenika - Tesarja
iz Nazareta
- vrnimo svet iz viharja
k miru, pravici,
ki se v Njegovi resnici
razcveta!

B. Budnik

Molitev

Zagrni, zagrni,
bela samota,
božja tihota,
vse moje bitje,
Bogu me vrni!
Naj v srcu iz mene
požene
rajsko klitje.
Molk svetih
naj počiva
na brstih spočetih;
v cinobrastih cvetih
naj nežno razkriva
čar božje ljubezni!
Pogrezni, pogrezni,
Kristus trpeči,
Kristus ljubeči,
vse moje dneve
v svoje odseve!

B. Budnik

— 83 — — 83 —

Dobrote in nasveti SHRAMBA PO DOMAČE

Danes nam vsakovrstne trgovine ponujajo konzervirano zelenjavo in sadje v najrazličnejših okusih, bolj kot so včasih. Pa vendar je čisto nekaj drugega, če kakšno steklenico ali kozarec za vlaganje napolnimo kar sami doma, iz veselja, zaradi odnosa do domačnosti, pa kdaj za kakšno darilo svojim najdražjim ali prijateljem.

Danes si pogledjmo nekaj zelo preprostih, starih domačih receptov, ko še ni bilo želiranega sladkorja, raznih kislin in drugih dodatkov.

a) BOROVNICE: Na 1 kg borovnic boste odmerili približno 30 dag sladkorja. Z njim boste borovnice kuhali tako dolgo, da začnejo upadati (ne predolgo!). Potem takoj napolnimo majhne, čiste in segrete kozarce do roba, zapremo s celofanom, ohlajamo pod toplo odejo. Ko naslednji dan ohlajene kozarce pospravimo na polico, imamo v njih imenitne borovnice za razne sadne solate, pecivo in še kaj drugega.

b) Z BRUSNICAMI je malo drugače. Potrebujemo 2 kg brusnic, 1/2 l vode in približno 1 kg ali malce več sladkorja. Sladkor kuhamo z vodo, umazane pene sproti pobiramo, da se sladkorna raztopina razčisti, nato dodamo prebrane, oprane in dobro odcejene brusnice. Nezrele seveda odstranimo. Vre naj 8 do 10 minut. Napolnimo kozarce do roba, zapremo s celofanom in jih potem ohlajamo kakor borovnice (gl. zgoraj).

c) ČEŠPLJE so med nami, Slovenci, zelo priljubljene že od nekdaj, in naše mame, kuharice, gospodinje od nekdaj poznajo kar precej receptov zanje. Pogledjmo si še enega: Potrebujemo 2 kg češpelj, 25 dag sladkorja in 1 dl vode. Sladkor kuhamo v vodi, da se očisti tekočina, umazane pene pa sproti pobiramo. V to tekočino vložimo ne preveč zrele, toda čvrste češplje, ki jim poberemo koščice. Vrejo naj 10 do 15 minut na mirnem ognju. Vložimo jih v kozarce, sok prilijemo do roba, pokrijemo s celofanom, takoj zapremo in ohlajamo pod toplimi odejami do naslednjega dne.

d) ČEŠPLJE Z VINOM: Potrebujemo 2 kg češpelj, 80 dag sladkorja in 2 dl rdečega vina. Sladkor prekuhamo v vinu, vložimo razpolovljene češplje, lahko pa cele češplje, ki jih večkrat prebodemo z zobotrebcom. Vrejo naj približno 15 minut. Potem poberemo v kozarce najprej češplje, ki jih potem zalijemo s sokom do roba, zapremo, ohladimo pod toplo odejo in naslednji dan napolnimo shrambo. - Če uporabljamo cele češplje, naj vrejo nekoliko dlje, če pa je vino kislo, dodajmo

še malce sladkorja.

e) KOMPOT IZ BRESKEV IN MARELIC: Na 1 kg breskev ali marelic potrebujemo 3 do 4 dl vode in 30 do 35 dag sladkorja. Sladkor kuhamo v vodi, da se očisti, pene pa sproti pobiramo. V tekočino potem položimo polovičke ali četrtinke sadja in jih kuhamo brez mešanja 10 do 15 minut. Sadje vložimo v kozarce, zalijemo s sokom do roba, zapremo s celofanom in ohlajamo, kot smo zapisali že zgoraj.

f) JABOLČNA MARMELEDA Z LIMONO: Zanj potrebujemo 2 kg jabolk, 60 do 70 dag sladkorja - odvisno, kako so jabolka kisla, in 2 ali 3 limone. Oprana in očiščena jabolka razrežemo in jih dušimo v soku limon. Mehka pretlačimo in kuhamo naprej, postopoma dodajamo sladkor. Kozarce polnimo še z vročo marmelado, ki jo potem enako ohlajamo pod toplo odejo do naslednjega dne.

g) FIGOVA MARMELEDA: Potrebujemo 1 kg fig, 50 do 70 dag sladkorja in sok ene limone. Zrelim plodovom olupimo debelo kožo ob peclju, tanjšo lahko pustimo. Lahko pa olupimo vso lupino. Fige razpolovimo. V kozico damo približno 5 dag sladkorja in ga karameliziramo. Dodamo fige brez vode in jih kuhamo približno 10 minut. V posebni posodi z nepoškodovanim loščem pogrejemo preostali sladkor. Ko je ta sladkor zelo vroč, toda še vedno bel, ga med stalnim mešanjem dodamo figam in primešamo limonin sok. Vre naj še približno 10 minut, nato napolnimo suhe kozarce, jih zapakiramo in ohlajamo kakor prejšnje.

h) GROZDNI DŽEM: Potrebujemo 2 kg zdravih grozdni jagod, poldrugi kilogram sladkorja in sok 4 limon. Grozdne jagode potrgamo in jih na več krajih prebodemo z zobotrebcom. Pomešamo jih s sladkorjem in pustimo nekaj ur na hladnem. Z limoninim sokom jih kuhamo približno 10 do 15 minut. Napolnimo segrete in suhe kozarce in ohlajamo.

i) DŽEM IZ ČEŠENJ IN RIBEZA: Vzamemo 1/2 kg češenj, ki jim odstranimo koščice, in 1/2 kg ribeza. Na 1 kg sadja odtehtamo 3/4 kg sladkorja in z njim potresemo sadje. Pazljivo premešamo in pustimo na hladnem nekaj ur. Skuhamo, napolnimo kozarce, jih zapakiramo in postopoma ohlajamo.

Morda ima še kdo kak star recept, ki ga želi ponuditi drugim, da bo zadišalo po domačnosti še z našimi skupnimi močmi.

J.

(Prim. Rodna gruda 10/1997, 46.)

— 80 83 —

Jožko Kragelj:
OD POSTAJE DO POSTAJE - 3.
(samozaložba, Gorica 1998)

1958

Po veliki noči je prišla v Žablje mama, ki je večkrat priskočila na pomoč sestri Julki. Ostala je le nekaj dni. Hudo jo je zdelovala pot do cerkve, ker je imela slabo srce. Večkrat je morala počivati in takrat je tiščala roko na prsi. Zadnje dni aprila se je vrnila domov. Jaz pa sem odšel na Vojsko, ker me je župnik Gašper Rudolf prosil, da bi imel pri njem duhovno obnovo zadnje dni aprila in prve dni maja. Čutil sem veliko razliko med Vipavsko dolino in to najvišjo župnijo v škofiji. Na Vipavskem pomlad, gor pa se je zima komaj poslavljala. Vendar nisem čutil mraza, ker je bilo veliko duhovne toplote. Ljudje so radi prišli v cerkev. Bili so lačni duhovne hrane. Pred sklepom obnove pa sem opazil na župniku neko zbežnost. Nekaj je skrival. Končno mi je rekel, da me mora takoj peljati domov na Modrejce. Kaj je neki narobe? Z mamo? Ni mi povedal. Naložil me je na motor in sva se spustila proti Gorenji Trebuši. V Dolenji Trebuši je bil takrat župnik Danilo Cimprič. Pri njem sva se ustavila. Povedal mi je, da mi je umrla mama in mi izrazil sožalje. Pridružil se mu je tudi Gašper in se opravičil, da mi ni že prej povedal, ker je želel, da bi nemoteno končali duhovno obnovo.

Zamišljen in žalosten sem zopet sedel na motor in z Gašperjem sva se odpeljala na Modrejce. Pričakoval sem žalostno srečanje. Vsi so bili objokani. Kako se je zgodilo? Bil je prvi petek, 2. maja. Mama je v kleti odbirala krompir za sajenje. Na eni roki je držala vnukinjo. Nenadoma je začutila omotico in je padla na krompir. Vnukinja je obležala pod njo in zajokala. Drugi vnuk je to videl in hitro stekel po očeta. Vnukinji se ni nič zgodilo, mama pa je zadeta od kapi obležala mrtva.

Ležala je na mrtvaškem odru, kot bi spala. Na ustnicah je imela nasmeh. vzem sem oljčno vejico in jo pokropil z blagoslovljeno vodo. Pokleknil sem in si z dlanmi pokril obraz. Nič nisem vedel, kaj se godi okrog mene. Nikogar nisem videl, ko so prihajali kropit. Nihče me ni motil. Vladala je tišina. Z zaprtimi očmi sem gledal kot v filmu prizore, ki so se vrstili od otroških let do zadnjih dni. Najbolj so izstopali tisti, ki so mi budili vest. Vsi trenutki, ko sem bil premalo prijazen z mamo, ko je padla trda beseda, ki jo je žalila. Želel sem, da bi odprla oči in me pogledala ter rekla: vse ti je odpuščeno, vse je pozabljeno! Spomnil sem se Ivana Cankarja, ki ni mogel nikoli pozabiti matere in je o njej napisal najlepše črtice. Koliko lepega bi mogel tudi jaz napisati o svoji mami. Začutil sem, da je mama samo ena, in ko jo izgubiš, se ne vrne več. Nikoli več ne bo njenega glasu, njenih opominov, njene molitve. Oči so zaprte, njen pogled je ugasnil, ne bo me več iskal. Bolj kot kdajkoli prej sem čutil, da me je vedno spremljala njena molitev, da mi je ona izprosila poklic in trepetala, če je bilo obnašanje preveč fantovsko. Budno je pazila name. Bil sem namenjen za višje ideale. Le tem je bila pripravljena popustiti.

Dolgo sem klečal. Z njo sem se pogovarjal, kot bi sedela zraven mene. Nisem jokal. Ko je bolečina prehuda, ne privabi solz iz oči.

Pogreba se je udeležilo veliko duhovnikov. Iz Velikih Žabelj so prišli pevci. Z njimi

je bil jezuitski pater Pavel Berden, ki je imel v Žabljah duhovno obnovo kot pripravo na praznik sv. Florijana. Poznala sva se iz zapora, kjer sva postala prijatelja. Zato sem ga povabil na Vipavsko. Ob teh dogodkih mi je bil v veliko tolažbo, da sem lažje prebolel materin odhod.

Lepo tolažilno pismo je poslal meni in domačim dr. Stanko Lenič, poznejši ljubljanski pomožni škof, ki je bil takrat župnik v Sodražici na Dolenjskem:

“Spoštovana družina Kragljeva!

Čeprav Vas osebno ne poznam, vendar čutim dolžnost, da Vam ob smrti Vaše mame in žene izrazim svoje najgloblje sožalje. Več let sem v letih trpljenja preživel z Vašim Jožkom in tam sem iz njegovega pripovedovanja spoznal tudi Vašo mater. Še danes jo gledam v duhu kot vzor slovenske matere, katere življenje se je izčrpalo v veri, ljubezni in žrtvi. Imela je veliko zaupanje v Božjo Mater, zato je gotovo po njeni zahtevi morala v tem Marijinem mesecu po plačilo k Njej. Tam so bile obrisane vse solze iz njenih oči in smrti ne bo več. Naj Vas ob strašni izgubi in zevajoči rani tolaži zavest, da je mati odšla v boljše življenje po pravično plačilo.

Prav rad se je bom spominjal v svojih molitvah in daritvi svete maše.

Vdano Vas pozdravlja

Dr. Stanko Lenič

Sodražica, dne 10.5.1958

Za vnebohod, 15. maja 1958, sem povabil dr. Kimovca iz Ljubljane, da je blagoslovil nove orgle in ob igranju razložil pomen vsakega registra.

Ob raznih slovesnostih sem povabil v Velike Žablje tudi druge duhovnike. Celo iz Ljubljane je prišel dr. Janez Fabijan, s katerim sva prenašala tegobe zapora. Odzval se je tudi dr. Vilko Fajdiga, čeprav takrat nismo imeli prevozov in je bilo treba pešačiti iz Dobravelj v Žablje.

Če so bili novomašniki iz bližnjih krajev, sem vsaj enega povabil v župnijo, da je ljudem podelil novomašni blagoslov. V letu 1958 so bili kar trije novomašniki iz bližnje okolice: Bogdan Bric iz Dornberka, Angel Batič iz Lokavca in Slavko Černigoj iz Šturij. Tak blagoslov je dal misliti materam, v dečkih pa je prebujal poklice, saj so bili pozneje tudi v Žabljah kar trije novomašniki: Cvetko Valič, Vinko Paljk in Ciril Štokelj.

Dne 20. julija je v Vipavi praznoval svojo zlato mašo dekan msgr. Ignacij Breitenberger. Takrat je beseda “dekan” pri ljudeh veljala malo manj kot škof, še posebno, če je bil monsinjor. Že rdeč pas je vzbujal veliko spoštovanje. Gospod Breitenberger se je tega dobro zavedal, zato je želel, da so ga vabili na župnije za vsako slovesnost, zlasti pa za šagre in birme.

Dne 10. avgusta pa je v Lokavcu daroval svojo biserno mašo Henrik Črnigoj, ki je bil 50 let za župnika v tem kraju. Pred tem pa je bil prvi župnik v Velikih Žabljah, ko so leta 1904 Žablje postale župnija.

Dne 9. oktobra 1958 je umrl papež Pij XII. Nestrpno smo čakali, kdo bo njegov naslednik. Bil sem v Idriji pri dekani Filipiču, ko smo pri radijskem aparatu čakali na sporočilo iz Vatikana. Po štirih dneh konklava je prišlo sporočilo, da se je pri-

kazal bel dim. Zraven mene je sedel Florče Hvala, ki je ob začudenju imel navado reči "hudik in pou". Skoraj brez diha smo čakali, kdaj bo kardinal sporočil "urbi et orbi" - "mestu in svetu" - ime novega papeža. In ko smo zaslišali latinsko sporočilo "Habemus papam" - "Imamo papeža", nam je srce kar zastalo v pričakovanju, da bi zaslišali ime. Kardinal je nadaljeval: Angel Roncalli, ki si je izbral ime Janez XXIII. Florče Hvala je takoj izrazil svoje začudenje: "Hudik in pou! Star je, pa še Janez si je izbral ime! Kako bomo sedaj molili: za našega papeža Janeza, kakor bi rekli za kranjskega Janeza?"

Od leta 1922 smo namreč molili za našega papeža Pija, zato je res nekoliko čudno zvenelo ime Janez. A kako se človek moti! Prav ta Janez, ki je bil že v letih in je marsikdo mislil, da je le neko začasno mašilo, je prinesel Cerkvi novo, pravo pomlad.

Milan Grlj, župnik v Podgrajah, je povabil mene in pevski zbor v svojo župnijo za župnijsko slovesnost. Takrat ni bilo mogoče dobiti avtobusa, zato smo se odpeljali s kamionom. Občudovali smo lepo cerkev, ki jo je poslikal Tone Kralj. Pa tudi ljudi, ki so v trumah prihajali k maši, čeprav je bila pot v hrib zelo naporna. Pevci so z navdušenjem prepevali med mašo. Župnik nam je povedal, koliko so ljudje žrtvovali za cerkev. Veliko mladih je zbežalo čez mejo, a niso pozabili na domače kraje in domačo cerkev. S pismi je bil z njimi povezan in so mu vedno priskočili na pomoč. Ob povratku smo se ustavili v Trnovem pri Ilirski Bistrici, kjer so bile v samostanu redovnice, rojene v Velikih Žabljah. Zelo smo jih razveselili, ko smo jim zapeli "Kovačevega študenta", ki so ga pevci znali na pamet.

Tudi med otroki je bilo vedno večje veselje do petja. S tem se mi je prebudila želja, da bi nekatere učil harmonij. Iz izkušnje sem vedel, da so pri takem učenju bolj vztrajne deklice kot dečki. Zato sem izbral dve, ki sta imeli dober posluš, Tereziko Paljk in njeno sestrično Rožico Makovec. Obe sta vztrajno vadili. Terezika je pozneje obiskovala orglarsko šolo v Ljubljani in je bila dolgo let organistinja na Kapeli pri Novi Gorici. Rožica je pa toliko napredovala, da je več let vodila zbor, dokler je ni bolezen odtrgala od orgel.

Ob koncu leta 1958 so imele 376 duš. Iz Žabelj so bili trije duhovniki: jezuit p. Venceslav Vrtovec, njegov brat Stanko Vrtovec in Dušan Bratina. Pri jezuitih je bil tudi redovni brat Mario Vrtovec. Redovnic pa je bilo sedem.

(N. d., 19-26. - Se nadaljuje.)

1	2	3				4	5		6
7					8				
9			10	11		12			
13						14			
			15				16	17	
18					19		20		
			21				22		23
24		25			26				
		27					28		
29						30			

Vodoravno

1. Del večje celote
4. Pripravi koga na tisto kar bo sledilo
7. Spanec, japonska denarna enota
8. Časovna mera
9. Prijeten vonj
12. Bog sonca
13. Darovalec
15. Grški otok, tudi ptič
16. Izrastek na glavi
18. Rimski naravoslovec
19. Sukanec
21. Ljudožerec
24. Maroga, pega
26. Del carigrada, evropski del
27. Organ vida
26. Okrajšano ime edvard
29. Del obraza
30. Žensko ime

Navpično

1. Muslimansko moško ime
2. Nespretnož
3. Reka v mongoliji
4. Popravljlač ur
5. Električna merska enota za moč
6. Zagrebski tednik
10. Rod rastline cvete po poljih
11. Nenaglašena beseda
14. Ostra resa na klasu
17. Ljubitelj, nestrokovnjak
18. Sladko pecivo pečeno v modelu
20. Tkanina
21. Vprašalni prislov
22. Češki obutveni tovarnar
23. Boginja pom;adi, lepote in žetve pri starih slovanih
25. Kuhinjska začimba

Dobra volja naj velja!

TADEJA je v odmoru pripovedovala učiteljici in sošolcem, da je doma na dvorišču našla 10 evrov in jih nesla mami, ki se je zelo razveselila denarja. Učiteljica jo vpraša: "Kako to, da si najden denar dala mami?" "Veste, zato, ker naš očka vedno govori, da mami denar skozi okno meče."

GORIŠKI NADŠKOF MSGR. DR. FRANČIŠEK B. SEDEJ je vizitiral župnijo nekje v hribih. Popoldne je šel na sprehod in srečal pastirčka, ki je pasel prašiče. Ko sta se pozdravila in pogovarjala, ga je nadškof vprašal: "Koliko pa zaslužiš?" Pastirček mu je odgovoril: "Pet goldinarjev na leto." "Vidiš, dragi dečko, jaz sem tudi pastir!" mu pravi nadškof. "Res? Koliko pa vi zaslužite?" "Tri tisoč goldinarjev," mu je povedal nadškof. "O, potem pa morate imeti veliko svinj!" mu pravi pastirček.

V ŠOLI SE UČENCI IN UČITELJ pogovarjajo o pticah. Učitelj jih vpraša: "Katera ptica si ne splete svojega gnezda?" Tone mu odgovori: "Kukavica." Učitelj mu pravi: "Odlično, Tone! Ali veš povedati, zakaj tega ne stori?" Tone mu pravi: "Ne more, ker živi v uri."

DVA PRIJATELJA se srečata v kavarni in sedeta za mizo. Ko sta čakala na kavo, vpraša Brane kolega: "Kako je kaj, Slavko? Že dolgo te nisem videl." "Res je. Na smučanju sem padel in sem se polomil. Tri tedne sem ležal." "Tri tedne? In te nihče ni dvignil?"

LUKA PRIDE IZ ŠOLE domov. Mami ga vpraša: "Kaj ste kaj delali danes?" "Pri kemiji smo delali poskuse z eksplozivnimi snovmi." "Zanimivo. In kaj boste jutri počeli v šoli?" "V kateri šoli?"

ŽUPNIK NEKJE NA VASI je v pridigi razlagal vesoljni potop in kako je golobček Noetu prinesel oljčno vejico v znamenje bližnje rešitve. "Golobček je bil, ne golobica!" je posebej poudaril.

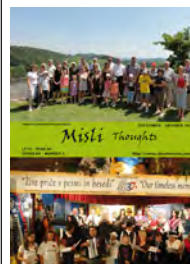
Po sv. maši mu zunaj eden od faranov pravi: "Gospod, nič niste povedali, zakaj je bil golobček in ne golobica."

Župnik pravi: "Veste, golobica ne bi mogla držati svojega kljuna ob tako zelo važni novici!"

DVA VLOMILCA sta okradla zlatarno in se s plenom skrila v svoje skrivališče. Prvi predlaga drugemu: "Poglejva in preštejva, kaj sva nakradla!" Drugi pa pravi: "Pusti, pozno je že in utrujena sva. Saj bova jutri brala v časopisu."

NA NEKI HIŠI je visela tablica z napisom: "Oddamo v najem stanovanje stranki brez otrok." Mimo pride devetletni šolar, pozvoni pri vratih in pravi: "Devet let sem star, nimam otrok in bi rad najel stanovanje, v katerem bi stanovali jaz, moj bratec in moji starši."

REVIJE, KI JIH TOPLO PRIPOROČAMO ZA BRANJE

MISLI, izhajajo že 63. leto. List je ogledalo slovenskega življa v Avstraliji. Celoletna naročnina je \$50. **Naslov:** MISLI, P.O. Box 197, Kew VIC. 3101; ☎ (03) 9853 7787; **e-mail:** misli@bigpond.com, http://glasslovenije.com.au

DRUŽINA, ki je na razpolago v cerkveni veži prihaja po letalski pošti. Cena izvoda je \$ 4. **Naslov:** »Družina«, Krekov trg 1, p.p.95, 1001 Ljubljana, Slovenija; ☎ 0011 386 1 360 2830; http://www.druzina.si

BRAT FRANČIŠEK, je glasilo Frančiškovega svetnega reda v Sloveniji (FSR). Revija izhaja šestkrat letno. Letna naročnina je \$25. **Naslov:** Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana, ☎ 0011 386 1 242 9300, **faximile** 0011 386 1 2429 313

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V CANBERRI:

Veleposlanik: dr. Milan Balažič
☎(02)6290 0000, **faximile** (02)6290 0619. **Poštne pošiljke:** Embassy of Republic of Slovenia, P.O. Box 284, Civic Sq. Canberra ACT 2608. <http://canberra.embassy.si>

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE:

je do nadaljnjega zaprt. Do imenovanja novega konzula pokličite na veleposlaništvo, naslov, telefon kakor zgoraj.

SV. RAFAEL
Bog zdravi
0419 236 783
Pomoč bolnikom in umirajočim

SPREMEMBA NASLOVA

Če se preselite na drugi naslov, Vas prosimo, da nam takoj sporočite vaš novi naslov. Prav tako sporočite spremembo telefonske številke, e-maila idr.

**“LUČ JE IN BOG JE, RADOST IN ŽIVLJENJE!
SVETLEJŠI IZ NOČI ZASIJE DAN,
ŽIVLJENJE MLADO VRE IZ STARIH RAN
IN IZ TROHNOBE SE RODI VSTAJENJE.”**

(Ivan Cankar)

**Naj nam Vstali Kristus pomaga, da bomo
sredi temin tega sveta sol zemlje in luč sveta
(prim. Mt 5,13)**

p. Darko, p. Valerijan in rojaki

— 8 — — 3 —
**Historical Archives of Slovenian Australians
NSW - AUSTRALIA INC**

VABIMO VSE ROJAKE

**NA PROSLAVO 10. OBLETNICE
ARHIVA HASA NSW IN 10. OBLETNICE VSTOPA
SLOVENIJE V EVROPSKO UNIJO**

V SOBOTO, 3. MAJA 2014, OB 2. URI POPOLDNE
v dvorani Slovenskega misijona, 313 Merrylands Road, Merrylands NSW 2160

**Posebno vabljeni rojaki - zlati jubilanti, ki ste prispeli v Avstralijo
med leti 1960-64, da skupno obnovimo spomine skozi desetletja.**

Kratek program s projekcijo - zgodovinskim prikazom in predstavitev digitalnega arhiva.
Dvorana bo odprta od 1.30 popoldne dalje.

ZA HRANO IN PIJAČO BO POSKRBLJENO. REZERVACIJE SO NUJNE -
do petka, 25. aprila 2014. HVALA ZA PROSTOVOLJNE PRISPEVKE!

PRIJAVE:

Slovenski misijon (Sonja Fisher) - 02 9637 7147 ali
Martha Magajna - 02 9609 6057

Pirhovanje

**Na velikonočni ponedeljek, 21.4., ste vabljeni
"v Emavs" - v naš Merrylands na naše
PIRHOVANJE.**

**Ob 9.30 dopoldne bo praznična
sv. maša v naši cerkvi sv. Rafaela.**

**Po sv. maši veselo druženje v dvorani, skupno
velikonočno kosilo, tekmovanje v sekanju pirhov
in še kaj...**

Za povrhu, za pirhe, za popotnico... Splača se!

**Gospodinjam se priporočamo za potice in pecivo.
Prinesite pirhe, kovance za 20 centov, vsi pa veliko
dobre volje!**

Informacije in rezervacije na tel. 02 9637 7147